

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

FOB 2020-24

Klage indgivet uden brug af obligatorisk digi- tal selvbetjening kunne ikke afvises

Resumé

12. juni 2020

En borger klagede til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over Kystdirektoratets afslag på dispensation til at bibeholde en pavillon. Efter naturbeskyttelsesloven skulle klagen sendes til Kystdirektoratet via en digital løsning (Klageportalen). I første omgang sendte borgeren en klage via e-Boks til Kystdirektoratet, inden klagefristen udløb. Derefter klagede han via Klageportalen, fire dage efter klagefristen udløb. Nævnet afviste at behandle klagen.

Almindelige emner

1.9

Forvaltningsret

115.1

Efter ombudsmandens opfattelse måtte forarbejderne til naturbeskyttelsesloven forstås således, at en klage skal anses for rettidig, hvis den først er indgivet på en anden måde end via Klageportalen inden for fristen, og klageren derefter efter vejledning fra myndigheden retter op på fejlen efter klagefristens udløb (evt. inden for en af myndigheden fastsat frist).

Ombudsmanden anførte, at en sådan fortolkning af naturbeskyttelsesloven i øvrigt svarer til, hvad der gælder efter en række andre love om obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger, hvorefter klager i tilsvarende situationer anses for rettidige.

Ombudsmanden fandt derfor, at klagen skulle betragtes som indgivet rettidigt, og henstillede til Miljø- og Fødevarerklagenævnet at genoptage sagen.

(Sag nr. 19/03440)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen (oprindelig stilet til klageren A):

Ombudsmandens udtalelse

1. Om sagen

Den 4. september 2018 traf Kystdirektoratet afgørelse om bl.a. afslag på en ansøgning om dispensation til at bibeholde en pavillon på ejendommen X.

Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende (s. 5):

”Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. (...)

Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. (...)

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.”

Afgørelsen blev sendt til dig med digital post (e-Boks).

Den 2. oktober 2018 skrev du via e-Boks til Kystdirektoratet og klagede over direktoratets afgørelse af 4. september 2018.

Den 4. oktober 2018 svarede Kystdirektoratet dig via e-Boks og skrev følgende:

”Kystdirektoratet har den 2. oktober 2018 kl. 16:31 modtaget jeres klage over direktoratets afgørelse af 4. september 2018 om forhold på adressen X.

Klage skal ske direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som beskrevet i afgørelsens klagevejledning og som det fremgår af kapitel 7 i LOV nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Kystdirektoratet har ikke mulighed for at modtage jeres klage direkte. Hvis I oplever problemer med at klage via klageportalen, skal I kontakte Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Kystdirektoratet gør ikke videre i forhold til det materiale, I har fremsendt.”

Den 6. oktober 2018 klagede du over Kystdirektoratets afgørelse af 4. september 2018 via Klageportalen.

Den 24. oktober 2018 fremsendte Kystdirektoratet sine bemærkninger til din klage via Klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ved afgørelse af 12. november 2018 afviste Miljø- og Fødevareklagenævnet at behandle din klage, idet nævnet fandt, at klagen ikke var indgivet rettidigt.

Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende (s. 3):

”Ifølge naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, er klagefristen 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2, skal en klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at klagen ikke er indkommet rettidigt, da klagefristen var den 2. oktober 2018 og klagen er indgivet via Klageportalen den 6. oktober 2018.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at Kystdirektoratet har givet korrekt klagevejledning. Det forhold, at klager har indsendt klagen i en mail til Kystdirektoratet før klagefristens udløb, udgør ikke en særligt undskyldelig omstændighed, der kan føre til, at klagen behandles på trods af overskridelsen af klagefristen.”

Du anmodede den 3. januar 2019 Miljø- og Fødevareklagenævnet om genoptagelse, hvor du bl.a. anførte følgende:

"Vi var bortrejst, da vi modtog brevet med påbud om fjernelse af pavillonen, og 'tabte' dermed flere dage, før vi kunne reagere – og udarbejde – klage over afgørelsen.

Når vi modtager Kystdirektoratets brev i E-boksen, er der nedenunder en lille rød boks, hvor der står 'SVAR'. Jamen, vi kunne jo desværre ikke svare ad den vej, hvilket vi altså ikke var opmærksomme på. Det er vores fejl.

Vi udarbejdede vor klage og sendte den 2. oktober – altså indenfor klagefristens udløb.

Fra Kystdirektoratet modtog vi den 4. oktober svar, hvoraf fremgår, at Kystdirektoratet har modtaget klagen den 2. oktober. Vi så først dette brev i E-boksen den 5. oktober.

...

Men beklageligvis var klagen altså ikke indsendt rettidigt til rigtig instans.

Vi synes begge, at det var svært at udfylde Klageportalen med vor klage, hvilket jo altså medførte fejlen, men forsøgte nu med indsendelse og ville skynde os, idet vi dog syntes, at vor klage beviseligt var indsendt rettidigt – om end til forkert modtager.

...

Vi anmoder derfor om dispensation for de få dages overskridelse, og beder nu om klagebehandling."

Ved afgørelse af 28. februar 2019 afviste Miljø- og Fødevareklagenævnet at genoptage sagen. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende (s. 3-4):

"Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke med genoptagelses-anmodningen er fremkommet nye oplysninger, der kan begrunde, at klagen genoptages. Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at det som anført i afgørelsen fremgik tydeligt af Kystdirektoratets klagevejledning, at klage skulle indgives via klageportalen. Klagers oplysninger om, at klager så svaret fra Kystdirektoratet på den direkte indsendte klage for sent, klagers vanskeligheder ved at bruge klageportalen, og at der kun er tale om få dages fristoverskridelse, er ikke forhold, som kan føre til, at klagesagen ville have fået et andet resultat."

Du anmodede herefter den 10. marts 2019 Miljø- og Fødevareklagenævnet om genoptagelse på ny, hvor du bl.a. anførte følgende:

”Vort klagebrev af 02.10.2018 blev afvist på grund af for sent indleveret klage på ca. 4 dage, skønt det beviseligt var afleveret rettidigt – men desværre ikke til rette instans.”

Ved afgørelse af 6. maj 2019 afviste Miljø- og Fødevareklagenævnet på ny at genoptage sagen. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende (s. 4-5):

”Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at der med nævnets afgørelser af 12. november 2018 og 28. februar 2019 er taget stilling til, at klagefristen var overskredet, og at der med anmodningen om genoptagelse ikke var fremkommet oplysninger om undskyldelige omstændigheder, som gav nævnet grundlag for undtagelsesvist at behandle klagesagen. Da klagefristen således er overskredet, og da de fremsendte dokumenter ikke godtgør, at der foreligger undskyldelige omstændigheder i forhold til fristoverskridelsen, foretager Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke en egentlig behandling af klagen.”

Den 8. juli 2019 klagede du til ombudsmanden over Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser af 12. november 2018, 28. februar 2019 og 6. maj 2019.

Den 3. december 2019 bad jeg Miljø- og Fødevareklagenævnet om en udtalelse om sagen.

Til brug for min behandling af sagen har jeg modtaget sagens akter samt en udtalelse af 21. januar 2020 fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

2. Retsgrundlaget

2.1. Naturbeskyttelsesloven

Af § 87 i naturbeskyttelsesloven (bekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse) fremgår bl.a. følgende:

”§ 87. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. (...)

...

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.”

Naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2, 1.-3. pkt., og stk. 6, blev indsat ved § 19, nr. 2 og 3, i lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. Loven indførte obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til det daværende Natur- og Miljøklagenævn.

I det tilgrundliggende lovforslag (lovforslag nr. LF 62 af 7. november 2013, Folketingstidende 2013-14, almindelige bemærkninger, pkt. 2) anføres, at lovforslaget har nær sammenhæng med lov nr. 558 af 18. juni 2012 – Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategis første bølge – og lov nr. 622 af 12. juni 2013 – Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategis anden bølge.

I de specielle bemærkninger til naturbeskyttelseslovens § 87 (de specielle bemærkninger til lovforslagets § 19, nr. 2 og 3) henvises der til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

”Til nr. 2

...

Det foreslås i *stk. 6*, at myndigheden forpligtes til at videresende klager, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening til Natur- og Miljøklagenævnet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med Natur- og Miljøklagenævnets mulighed for at afvise klager, der ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. § 18 b, stk. 1, 2. pkt., i lov om Natur- og Miljøklagenævnet som affattet ved dennes lovs § 1, nr. 2. Det forudsættes dog, at hvis myndigheden modtager en klage, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjening, vejleder myndigheden klager om anvendelse den digitale selvbetjening i stedet. Det forudsættes således, at kommunerne i et vist omfang er klager behjælpelige med vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. vejledning om, at der består en pligt til at bruge den digitale selvbetjening, angivelse af web-adressen til den digitale selvbetjening, kontaktoplysninger til Natur- og Miljøklagenævnets supportfunktion og lignende.

...

Det er Natur- og Miljøklagenævnet, som afgør, om en klage er blevet indgivet inden klagefristens udløb. Det bemærkes, at såfremt en klage

indgives på anden måde end ved anvendelse af den digitale selvbetjening inden klagefristens udløb, og klagen derefter indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening efter klagefristens udløb, vil Natur- og Miljøklagenævnet skulle betragte klagen som indgivet rettidigt. Situationen svarer til, hvad der ellers gælder, hvis en klage er blevet indgivet til en forkert adressat.”

Ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet blev Natur- og Miljøklagenævnet sammenlagt med Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Ved samme lov blev der foretaget konsekvensændringer i anden lovgivning, herunder i naturbeskyttelsesloven, hvor ”Natur- og Miljøklagenævnet” blev ændret til ”Miljø- og Fødevareklagenævnet”.

Af lovens § 21 fremgår følgende:

”§ 21. Indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Nævnet kan undlade at afvise en klage, som ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

...”

Af bemærkningerne til § 21 i det tilgrundliggende lovforslag (lovforslag nr. LF 44 af 26. oktober 2016 om forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, Folketingstidende 2016-17) fremgår bl.a. følgende:

”Såfremt en myndighed modtager en klage, der er mangelfuld på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening, vil myndigheden skulle vejlede klager om at anvende den digitale selvbetjening i stedet, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, herunder i form af vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. pligten til at anvende digitale selvbetjeningsløsning, den digitale selvbetjenings web-adresse, kontaktoplysninger til en supportfunktion og lignende. Mulighederne for at anvende digital selvbetjening og klagebehandling forventes udvidet og suppleret til at omfatte alle Miljø- og Fødevareklagenævnets sagskategorier.

Hvis en klage ikke indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening, skal nævnet efter forslaget afvise klagen, jf. dog de foreslåede bestemmelser i stk. 2-4.

...

Det er ikke hensigten med kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening m.v. at ændre, hvordan det nuværende Natur- og Miljøklagenævnet hidtil i sin praksis har håndteret og afgjort situationer, hvor klagefristen i sager på natur- og miljøområdet overskrides. Nævnet skal efter forslaget på samme måde som hidtil i Natur- og Miljøklagenævnet afgøre, om procesforudsætningerne for behandlingen af en klage ved nævnet er opfyldt.”

2.2. Anden lovgivning om obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger

Som led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-15 er der vedtaget fire såkaldte samlelove: lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven, lov nr. 622 af 12. juni 2013 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder, lov nr. 552 af 2. juni 2014 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, meddelelser, anmodninger og erklæringer til offentlige myndigheder og lov nr. 742 af 1. juni 2015 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmodninger, meddelelser og klager til offentlige myndigheder.

I forarbejderne til hver af de fire love omtales bl.a. forskellige spørgsmål vedrørende tilfælde, hvor en klage indgives på anden måde end via den foreskrevne digitale løsning. I pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 558 af 18. juni 2012 (lovforslag nr. LF 159 af 13. april 2012, Folketingstidende 2011-12) anføres således bl.a. følgende:

”Lovforslaget ændrer ikke på grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper udover indførelse af formkravet om anvendelse af de digitale løsninger.

...

Hvis en ansøgning, anmeldelse eller indberetningsform er mangelfuld (på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning) har myndigheden pligt til at vejlede borgeren om, hvorledes manglerne kan afhjælpes, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Kun hvis borgeren, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke har rettet op de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan ansøgningen mv. afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

...

Forvaltningslovens § 7 fastslår de offentlige myndigheders vejledningspligt. Lovforslaget ændrer ikke på denne pligt.”

Tilsvarende angivelser findes i pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 622 af 12. juni 2013 (lovforslag nr. LF 198 af 20. marts 2013, Folketingstidende 2012-13), pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 552 af 2. juni 2014 (lovforslag nr. LF 158 af 18. marts 2014, Folketingstidende 2013-14) og pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 742 af 1. juni 2015 (lovforslag nr. LF 140 af 19. februar 2015, Folketingstidende 2014-15).

I de specielle bemærkninger til den nævnte lov nr. 742 af 1. juni 2015 beskrives endvidere, hvorledes forskellige myndigheder skal forholde sig i relation til frister mv., når en ansøgning rettidigt indgives i strid med reglerne om digital kommunikation. Af forarbejderne til ændring af sundhedsloven fremgår således bl.a. følgende (lovforslag nr. LF 140 af 19. februar 2015, bemærkningerne til § 7):

”Hvis Sundhedsstyrelsen modtager en mangelfuld ansøgning på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning inden for den 1-årige forældelsesfrist i sundhedslovens § 168, stk. 4, vil ansøgningen blive betragtet som rettidig, hvis borgeren inden for de af Sundhedsstyrelsen fastsatte frister retter op på manglen, selvom forældelsesfristen måtte være sprunget, inden manglen er rettet.”

Af forarbejderne til ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet fremgår bl.a. følgende (lovforslag nr. LF 140 af 19. februar 2015, bemærkningerne til § 8):

”Hvis en mangelfuld klage på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning indgives til Patientombuddet inden for klage- eller forældelsesfristen, betragtes klagen som rettidig, hvis borgeren inden for de af Patientombuddet fastsatte frister retter op på manglen, selvom klage- eller forældelsesfristen måtte være sprunget, inden manglen er rettet.”

Tilsvarende bemærkninger findes i ændring af lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder (lovforslag nr. LF 58 af 12. november 2015, Folketingstidende 2015-16, bemærkningerne til § 1) og ændring af landbrugsstøtloven (lovforslag nr. LF 29 af 3. oktober 2019, Folketingstidende 2019-20, bemærkningerne til § 1).

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets udtalelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sin udtalelse af 21. januar 2020 anført følgende:

”Ombudsmanden har bedt Miljø- og Fødevareklagenævnet om at uddybe begrundelsen for, at nævnet har afvist at realitetsbehandle A’s klage over Kystdirektoratets afgørelse af 4. september 2018. Særligt har ombudsmanden anmodet nævnet om at forholde sig til følgende afsnit i forarbejderne til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 6, som blev indsat ved lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af bl.a. lov om Natur- og Miljøklagenævnet og naturbeskyttelsesloven (Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage m.v.):

’Det er Natur- og Miljøklagenævnet, som afgør, om en klage er blevet indgivet inden klagefristens udløb. Det bemærkes, at såfremt en klage indgives på anden måde end ved anvendelse af den digitale selvbetjening inden klagefristens udløb, og klagen derefter indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening efter klagefristens udløb, vil Natur- og Miljøklagenævnet skulle betragte klagen som indgivet rettidigt. Situationen svarer til, hvad der i øvrigt gælder, hvis en klage er blevet indgivet til en forkert adressat.’

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det fremgår af forarbejderne til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det ikke er hensigten med kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening m.v. at ændre, hvordan det nuværende Natur- og Miljøklagenævn hidtil i sin praksis har håndteret og afgjort situationer, hvor klagefristen i sager på natur- og miljøområdet overskrides. Nævnet skal efter forslaget på samme måde som hidtil i Natur- og Miljøklagenævnet afgøre, om procesforudsætningerne for behandlingen af en klage ved nævnet er opfyldt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker endvidere, at det med ikrafttrædelsen af lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af bl.a. lov om Natur- og Miljøklagenævnet og naturbeskyttelsesloven blev obligatorisk for klagere at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage over en afgørelse truffet af en myndighed til Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevareklagenævnet).

Det følger således af naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2, at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal

efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

De oven for gengivne forarbejder til lov nr. 86 af 28. januar 2014 rejser i den konkrete sag spørgsmål om, hvorvidt A's klage af 2. oktober 2018 på mail til Kystdirektoratet må anses for rettidig, uanset at klagen ikke blev indgivet til Miljø- og Fødevarerklagenævnet gennem klageportalen før den 6. oktober 2018, hvor klagefristen var udløbet.

Det følger af forvaltningslovens § 7, stk. 2, at såfremt en forvaltningsmyndighed modtager en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, videresendes henvendelsen så vidt muligt til rette myndighed. Det er i praksis (Se bl.a. U 1996.803 H, FOB 1982.172, FOB 1985.48 og FOB 1995.289.) antaget, at dette indebærer, at en klagefrist må anses for overholdt, hvis en rettidig klage ved en undskyldelig fejl er indgivet til en forkert myndighed, som har pligt til at videresende, og således at klagen først efter fristens udløb modtages af rette myndighed.

Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at de gengivne forarbejder skal forstås i lyset af dette princip, jf. forarbejdernes henvisning til, at 'situationen svarer til, hvad der i øvrigt gælder, hvis en klage er blevet indgivet til en forkert adressat.' Det må således kræves, at klagerens indsendelse af klagen til en forkert myndighed og uden om klageportalen beror på en undskyldelig fejl, der f.eks. kan være forårsaget af en mangelfuld klagevejledning, eller at klagen pga. tekniske problemer i klageportalen ikke kan indgives.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har anlagt denne forståelse af princippet om videresendelse i forvaltningslovens § 7, stk. 2 i andre lignende tilfælde, hvor klagen er indgivet rettidigt, men til en forkert adressat, der har pligt til at videresende klagen til rette myndighed. Der henvises til nævnets afgørelse af 1. februar 2019 i sag 18/05247, hvor en klage over en kommunes afgørelse om miljøgodkendelse af et svinebrug blev afvist fra realitetsbehandling på grund af overskridelse af klagefristen. Det fremgår af afgørelsen, at klagefristen for kommunens afgørelse udløb den 30. juli 2018. Den pågældende klager klagede den 30. juli 2018 til Miljøstyrelsen gennem klageportalen. Miljøstyrelsen videresendte den 7. august 2018 klagen til kommunen som rette myndighed. Nævnet fandt under henvisning til princippet i forvaltningslovens § 7, stk. 2, at klagers fremsendelse af klagen til en forkert myndighed (Miljøstyrelsen)

ikke beroede på en undskyldelig fejl, som kunne bevirke, at klagefristen måtte anses for overholdt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan på den baggrund henholde sig til afgørelsen af 12. november 2018, idet det fortsat er nævnets opfattelse, at A's klage af 6. oktober 2018 ikke var indkommet rettidigt, ligesom der ikke forelå undskyldelige omstændigheder, som kunne begrunde en realitetsbehandling af klagen på trods af overskridelsen af klagefristen. Det bemærkes i den forbindelse, at A's henvendelse til Kystdirektoratet i mail af 2. oktober 2018 ikke kan forstås som en anmodning om fritagelse for at anvende den anviste digitale løsning for selvbetjening, og at A den 6. oktober 2018 uden yderligere vejledning kunne indgive klagen i klageportalen."

4. Min vurdering

Efter naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2, skal en klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen – det vil i din sag sige til Kystdirektoratet. Efter samme bestemmelse skal klagen indgives ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen).

Du indgav ikke din klage via Klageportalen inden for fristen i naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, der udløb den 2. oktober 2018. Endvidere indeholdt Kystdirektoratets afgørelse af 4. september 2018 en korrekt klagevejledning i overensstemmelse med kravene i forvaltningslovens § 25. Klagefristen kan således ikke anses for suspenderet som følge af mangelfuld vejledning.

Det centrale spørgsmål i sagen er dermed, om din klage alligevel må anses for rettidig i lyset af, at du indgav din klage via e-Boks til Kystdirektoratet den 2. oktober 2018, og at du således rettidigt indgav din klage til den rette myndighed på anden måde end ved anvendelse af den foreskrevne digitale selvbetjening. Du fulgte således – blot 2 dage efter at du havde modtaget fornyet vejledning om den rette fremgangsmåde for indgivelse af klage – din oprindelige klage op ved at indgive klagen på ny ved anvendelse af Klageportalen.

Spørgsmålet er adresseret i følgende afsnit i forarbejderne til naturbeskyttelsesloven (der også er gengivet i pkt. 2.1 ovenfor):

"[S]åfremt en klage indgives på anden måde end ved anvendelse af den digitale selvbetjening inden klagefristens udløb, og klagen derefter indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening efter klagefristens udløb, vil Natur- og Miljøklagenævnet skulle betragte klagen som indgivet rettidigt. Situationen svarer til, hvad der i øvrigt gælder, hvis en klage er blevet indgivet til en forkert adressat."

Det fremgår direkte af forarbejderne (citatets første sætning), at en klage i en situation som den foreliggende skal betragtes som indgivet rettidigt.

Jeg forstår Miljø- og Fødevarerklagenævnets udtalelse i sagen således, at nævnet er enig i, at de nævnte forarbejder også har betydning for retsstillingen efter ændringen af klagereglerne ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet har imidlertid – i lyset af den anden sætning i det citerede afsnit fra forarbejderne – anført, at forarbejderne må forstås i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler om, hvornår en klage, der indgives til en forkert myndighed, må anses for rettidig. Nævnet har på den baggrund anført, at din klage kun bør anses for rettidig, hvis den er indgivet på forkert vis på baggrund af en undskyldelig fejltagelse, hvilket nævnet ikke mener, at der er tale om i den foreliggende situation.

Der er efter min opfattelse ikke støtte for den forståelse af forarbejderne, som Miljø- og Fødevarerklagenævnet har anlagt.

Det anføres således direkte i den første af de ovenfor citerede sætninger fra forarbejderne, at en klage i en situation som den foreliggende skal betragtes som indgivet rettidigt. Endvidere er den efterfølgende sætning i forarbejderne ikke formuleret som en undtagelse til sætningen, men som en supplerende, oplysende bemærkning om, at dette ”i øvrigt” svarer til retsstillingen i en beslægtet situation.

De kriterier, der – efter det princip om fristafbrydende virkning, der er udviklet i sammenhæng med videresendelsesreglen i forvaltningslovens § 7, stk. 2 – indgår i vurderingen af, hvornår rettidig indgivelse af en klage til en forkert myndighed må anses for fristafbrydende, er dermed efter min opfattelse ikke styrende for spørgsmålet i den foreliggende situation om, hvorvidt en klage, der rettidigt indgives til rette myndighed, men i strid med kravet om brug af den digitale selvbetjeningsløsning, må anses for rettidig eller ej efter naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1 og 2.

Jeg er på den baggrund ikke enig med nævnet i, at en klage, der indgives på anden måde end ved anvendelse af den digitale selvbetjening inden klagefristens udløb, alene kan anses for rettidig, såfremt klagerens indsendelse af klagen uden om Klageportalen beror på en undskyldelig fejl forårsaget af f.eks. en mangelfuld klagevejledning, eller at klagen på grund af tekniske problemer i Klageportalen ikke kan indgives.

Det er dermed min opfattelse, at en klage, der er indgivet til rette myndighed inden for 4-ugersfristen ved manglende anvendelse af den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning, må anses for rettidig efter naturbeskyttelseslovens

§ 87, stk. 1-2, hvis klager efter vejledning fra myndigheden (evt. inden for en af myndigheden fastsat frist) retter op på manglen, og at dette er tilfældet, selv om klagefristen måtte være sprunget, inden manglen er rettet.

En sådan fortolkning af naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1-2, svarer i øvrigt til, hvad der gælder efter en række andre love om obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger, hvorefter klager i tilsvarende situationer som den foreliggende anses for rettidige (se pkt. 2.2 ovenfor).

Det er på den anførte baggrund min opfattelse, at din klage skal betragtes som indgivet rettidigt, og jeg har derfor henstillet til Miljø- og Fødevareklagenævnet at genoptage sagen med henblik på at træffe en ny afgørelse i lyset af det, jeg har anført.

Jeg har endvidere bedt Miljø- og Fødevareklagenævnet om at underrette mig om nævnets afgørelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet underrettede mig ved mail af 25. januar 2021 om, at nævnet på baggrund af min henstilling havde genoptaget sagen og re- alitetsbehandlet A's klage.

Ved brev af 28. januar 2021 meddelte jeg herefter Miljø- og Fødevareklagenævnet, at jeg ikke foretog mig mere i sagen.